

Čís. 1460.

Výlučná příslušnost konkursního soudu dle § 111 konk. řádu nevztahuje se na spory již zahájené a vyhlášením úpadku přerušené.

(Rozh. ze dne 31. ledna 1922, R II 435/21.)

Ve sporu Cg II 339/20 domáhala se žalující firma na žalované firmě splnění smlouvy. Usnesením ze dne 21. února 1921 bylo řízení — dosud v první stolici neskončené — přerušeno, ježto byl na jmění žalované vyhlášen úpadek. Žalující přihlásila k úpadku pohledávku 304 K 80 h z útrat, jež jí vzešly ve sporu Cg II 339/20, a navrhla, by se správce úpadkové podstaty dle § 21, odstavec druhý, k. ř. vyjádřil, zda na místo úpadce vstupuje do smlouvy, jinak že by se mělo za to, že od smlouvy odstupuje. Pro tento případ požadovala pak žalující 2700 K jako náhradu a přihlásila i tuto pohledávku k úpadku. Správce úpadkové podstaty popřel pravost pohledávek, pročež žalující domáhala se opětného zahájení řízení a změnila žalobní návrh potud, že se domáhala, by žalovaný správce úpadkové podstaty uznal pohledávku 3004 K 80 h za pravou. Na základě zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 166 sb. z. a n. postoupil krajský soud žalobu okresnímu soudu. Žalovaný vznesl námitku věcné a místní nepříslušnosti dle §§ 111 a 114 konk. ř. Soud první stolice (okresní soud) námitkám nepříslušnosti vyhověl a žalobu odmítl. **Důvody:** Dle § 111 k. ř. jest k projednávání a rozhodování rozepří o pravosti úpadkových pohledávek výlučně povolán úpadkový soud. Dle § 114 k. ř. pokud se týče dle novely o úlevě soudů ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n. náleží spor, o nějž tu jde, před samosoudce úpadkového soudu, jenž jej má projednati dle předpisů o řízení na soudech okresních. V § 113 konk. řádu, jenž pojednává o projednávání a rozhodování rozepří, jež zahájeny byvše proti úpadci před vyhlášením úpadku, byly jím přerušeny, jsou citovány pouze §§ 110 a 112 k. ř., nikoliv § 111 konk. ř. Ježto tento § stanoví výlučnou příslušnost úpadkového soudu pro spory o pravost, jest nepřípustno, pojednávati o sporu, o nějž tu jde, před původním procesním soudem, jakoby tu šlo o pokračování dodávkového sporu, jenž byl před vynlášením úpadku zahájen a jím přerušen. Příslušnost z doby před vyhlášením úpadku lze zachovati pouze pro spory, v něž vstoupil správce úpadkové podstaty v roli žalobce nebo žalovaného; v případě, o nějž tu jde, pouze tehdy, kdyby správce úpadkové podstaty byl vstoupil ve smlouvu dodávací, ale své smluvní povinnosti nesplnil. Ježto však se jedná pouze o to, by pohledávka přihlášená k úpadku byla uznána za pravou, jest výlučně příslušným samosoudce úpadkového soudu. **Rekursní soud** zamítl námitku místní a věcné nepříslušnosti. **Důvody:** § 111 konk. ř. ustanovuje, že projednati a rozhodnutí spory o pravosti a pořadí konkursních pohledávek výlučně jest příslušným konkursní soud, a dle § 114 konk. ř. a čl. VI zák. ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n. rozhoduje samosoudce rozepře, které jest provésti u konkursního soudu, dle předpisů pro řízení před okresními soudy, nečiní-li pohledávka nebo hodnota sporného předmětu více než 5000 Kč. S poukazem na tato ustanovení soudce žalobu pro nepříslušnost okresního soudu odmítl, však neprávem. Především není správným právní názor první stolice, že spor, o nějž tu jde, nelze

považovati za pokračování sporu před vyhlášením úpadku zahájeného a jím přerušeno. Žalobce navrhl v přípravném spisu ze dne 14. května 1921 výslovně opět zahájení přerušeno řízení a změnil dle § 21 odstavec druhý konkursního řádu žalobní žádost, která původně zněla na dodání zboží, na náhradu škody a spojil s ní správně žádost o uznání pravosti pohledávky. Že pokračování v dřívějším sporu jest možno, vysvítá jasně z § 113 konk. ř., který ustanovuje, že ustanovení §§ 110 a 112 konk. ř. platí též pro další provádění a rozhodnutí právních rozepří, proti úpadci před vyhlášením úpadku zahájených a přerušeno. Nelze shledati, proč by se tu nejednalo o pokračování v dřívějším sporu, a nelze přisvědčiti právnímu názoru prvního soudce, který na to poukazuje, že v § 113 konk. ř. není citován § 111 konk. ř. Neboť § 111 konk. ř. obsahuje pouze ustanovení ohledně příslušnosti, kdežto se § 113 odstavec první konk. ř. vztahuje na způsob uplatnění nároku, pročez jsou citovány pouze §§ 110 a 112 konk. ř. Pro spory, které při vyhlášení úpadku již byly zahájeny a jím byly přerušeno, ustanovení §§ 111 a 114 konk. ř. neplatí. To právě jest rozdíl starého a nového konkursního řádu, že vzhledem na bezprostřednost řízení příslušnost dosavadního procesního soudu má býti zachována, a proto jest možno žaloby o pravost projednati i na okresním soudě. To vychází již z § 113 odstavec druhý konk. ř., který ustanovuje, že konkursní soud z důvodů účelnosti k návrhu se může usnėti, že se rozepře má dále prováděti na konkursním soudě. Toto ustanovení by nemělo smyslu, kdyby nebylo možno, dále projednávati na soudě dříve příslušném. Že to platí pouze pro spory, do kterých správce úpadkové podstaty vstoupil, pro to není v zákoně opory. Vzhledem k těmto úvahám byl by se spor dále projednával na krajském jako obchodním soudě v Novém Jičíně, který náhodou jest totožným s konkursním soudem, kdyby tomu nezabraňoval článek X bod I zák. ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. Dle tohoto ustanovení zákona bylo spory o hodnotu mezi 1000 K a 5000 K postoupiti příslušnému okresnímu soudu, nebylo-li v nich konáno dosud ústní jednání, a krajský soud postoupil právoplatným usnesením ze dne 14. května 1921 rozepři okresnímu soudu, který se tím stal příslušným pro jednání a rozhodnutí.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Dovolací rekurs není odůvodněn. Právě z marginálních rubrik k § 111 konk. ř. («příslušnost pro žaloby o popřené pohledávky») a k § 113 («kdy se má používati předpisů na zahájené právní záležitosti») je zřejmo, že § 111 má na mysli nové žaloby o pravost a o pořadí konkursních pohledávek a nikoliv spory, jež byly zahájeny již před vyhlášením úpadku, pro které platí ustanovení § 113 a to i tehdy, byla-li žalobní prosba změněna ve smyslu § 21 odstavec druhý konk. ř. Že výlučná příslušnost konkursního soudu dle § 111 se nevztahuje na spory již zahájené a vyhlášením úpadku přerušeno, vychází z toho, že tento § v § 113 není citován. Jinak poukazuje se stěžovatel na důvody druhé stolice, jež jsou v souhlase s vývody pamětního spisu ke konkursnímu řádu str. 99.